

El silenci de l'Islam

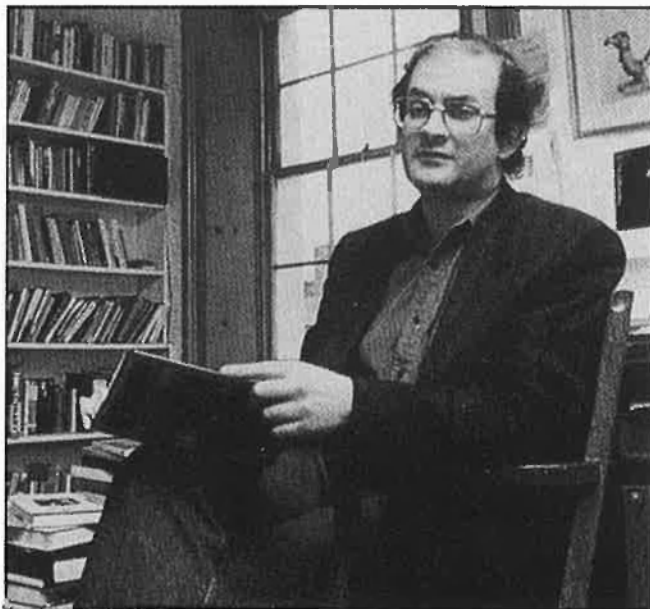
Un llibre està a punt de crear una fractura insalvable entre el món islàmic i allò que abans se'n deia la «civilització occidental i cristiana», i ara en diem simplement «democràcies». Quan sembla que els conflictes entre països o entre societats haurien de ser motivats només pels més directes interessos materials, en un món aparentment dirigit només pel comerç i pel poder econòmic, de sobte la ideologia, les qüestions de principi, passen brutalment al primer pla. D'una banda, hi ha qui està disposat a matar —i possiblement a morir— per un llibre, per les coses que suposen que diu un llibre; d'altra banda, hi ha qui està disposat a perdre bons negocis i influència també per un llibre, pel dret d'un autor a dir qualsevol cosa en un llibre.

S'ha dit que és molt fàcil, per a la gent dels països occidentals i cristians, escandalitzar-se i esquinçar-se les vestidures per un cas extrem de censura i d'intolerància, i oblidar que també ací som hereus d'una trista història on la intolerància i la censura, la persecució per les idees, han tingut un paper ben visible. S'ha dit també que no hem de confondre l'Islam amb els excessos descontrolats d'un Khomeini senil i de quatre fanàtics que l'envolten. I tot això és veritat, cal no oblidar-ho.

Però és igualment veritat que les societats que anomenem «occidentals», on això tan irritant de la democràcia i de les llibertats individuals més o menys funciona, hem fet un llarg camí. Que almenys la teocràcia, en qualsevol forma, ja fa molt de temps que està fora de la nostra imaginació, que per aquestes parts ja fa segles que cap llibre sagrat és norma civil, política i moral que pugui imposar-se a la societat de grat o per força. I tot això fa una diferència. D'algunes coses podem estar justament orgullosos: la Bíblia, ací, no podrà ser ja mai —i ja fa molt de temps que no ho és— ni constitució, ni codi civil ni codi penal. La capacitat de *comprensió* envers l'Islam, també té uns límits: els que marca la nostra decisió històrica de ser una societat laica i lliure.

I també és veritat, i això s'ha dit ben poc, que la part més greu d'aquesta dramàtica història no és l'inacceptable decret d'un Imam medieval. Perquè de fanàtics intolerants, i de seguidors de fanàtics, n'hi ha a tot arreu. El més greu és el silenci dels altres. Salvant raríssimes i molt tímides excepcions, els líders civils (¿civils?) i religiosos dels nou-cents milions de musulmans, s'han callat. O han parlat només per prohibir i condemnar el llibre blasfem. No han parlat per condemnar la condemna. Reis i xeics, presidents i ambaixadors, són unànimes en el silenci: potser ells mateixos no haurien dictat l'insuportable decret de mort, però tampoc no s'hi oposen. Com si un cardinal

—o el Papa— condemnara a mort, i incitara directament a matar, l'autor d'un llibre anticristià publicat a Turquia o al Japó, i tota la jerarquia eclesiàstica, i tots els dirigents polítics dels països de tradició cristiana, no hi trobaren res a dir. Un escenari impensable. Aquesta és la diferència.

Llengua i voluntat política

O més exactament, al País Valencià, llengua *sense* voluntat política. Llengua reduïda progressivament a funcions emblemàtiques i decoratives. Llengua que els nostres polítics (del president

de la Generalitat i els consellers fins als regidors municipals del PP o d'UV) no gasten en les seues funcions públiques. Llengua que *ningú*, des del poder efectiu, té cap interès real —real vol dir pressupost i actuacions visibles— a traure del seu estat subordinat i marginat. Llengua per la qual s'han adoptat ben pocs compromisos, i aquests pocs no han estat complits. En l'educació *semblava* que hi havia una voluntat de normalitat mínima: no era cert. Els fets que en aquest número s'expliquen, ho demostren prou i massa. Quan no hi ha un projecte real, quan la voluntat no existeix, lleis i declaracions solemnes són només paraules buides, *flatus vocis*, misèria, no res. □